

Monitoring wód podziemnych na OSN

Na wyznaczonych obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu pochodzenia rolniczego (OSN) prowadzono badania wód podziemnych w celu uchwycenia zjawiska przenikania zanieczyszczeń do wód w 21 otworach ujmujących płytkie poziomy wodonośne.

W zlewni rzeki:

- Rów Polski – wody podziemne badano na ujęciach w miejscowościach: Drzewce, Kłoda, Dzieżyzyna i Bukownica. Przekroczenie zawartości 50 mg NO₃/l, świadczącej o zanieczyszczeniu wód azotanami, odnotowano, podobnie jak w latach ubiegłych, w Bukownicy – wartość średnia wynosiła 85,52 mg NO₃/l. W pozostałych punktach stężenia azotanów kształtowały się poniżej 1,4 mg NO₃/l;
- Rów Racocki – w miejscowości Mórka, w studni ujmującej płytkie wody gruntowe, tak jak w latach poprzednich stwierdzono zanieczyszczenie wody azotanami, których stężenie mieściło się w przedziale 67,7–73,8 mg/l (średnia 71,57 mg/l);
- Giszki i Ciemnej – wody podziemne do badań ujmowano z dwóch studni w miejscowościach Kucharki i Bógwidze. Na ujęciu w Kucharkach stężenie azotanów mieściło się w przedziale 36,9–48,8 mg/l NO₃/l. Kontrola wód na ujęciu w Bógwidze wykazała stężenia azotanów poniżej 2,77 mg NO₃/l.

Na pozostałych OSN nie stwierdzono zagrożenia zanieczyszczeniem ani zanieczyszczenia wód azotanami.

Stężenia azotanów w przedziale 0,606–2,35 mg NO₃/l stwierdzono w zlewni:

- Orli – na ujęciach w miejscowościach: Długota-Smolice, Konary, Małgów, Szkaradowo, Golina Wielka-Bojanowo.

Stężenia azotanów w przedziale 0,456–4,78 mg NO₃/l stwierdzono w zlewni:

- Oszczynicy – na ujęciu w miejscowości Orle Wielkie ujmującym wody na „wypływie” z obszaru OSN (4,78 mg NO₃/l), natomiast w studni w Białokoszu na „wplywie” do obszaru OSN stężenia azotanów wynosiły 0,456–1,372 mg NO₃/l.

Badania wód podziemnych na pozostałych obszarach OSN wykazały jeszcze niższe stężenia azotanów. Wyniki poniżej 1,5 mg NO₃/l uzyskano w zlewniach:

- Kopli – na ujęciach w Gowarzewie i Kamionkach;
- Olszynki – na ujęciu w miejscowości Borowo;
- Samicy Stęszewskiej i Mogilnicy – na ujęciu w Kalwach (reprezentującym rynnę jeziora Niepruszewskiego) oraz w Kunowie (w Kopalnej Dolinie Samy);
- Pogony i Dąbrówki – w studni zlokalizowanej w Siedmiorogowie Drugim;
- Samy – w studni w Piotrkówku, zlokalizowanej na „wplywie” z obszaru OSN.

Podsumowanie

Badania wód podziemnych prowadzone w roku 2010 wykazały, podobnie jak w latach 2005–2009, stężenia azotanów powyżej 50 mg NO₃/l w zlewni Rowu Polskiego i Rowu Racockiego, w dwóch punktach zlokalizowanych w miejscowościach Bukownica i Mórka. Również na wyznaczonym w roku 2008 obszarze OSN w zlewni Ciemnej, w Kucharkach w trakcie dwóch pomiarów (I i III kwartał) stwierdzono wysokie stężenia azotanów – powyżej 40 mg/l, natomiast w kwartale II i IV stężenia azotanów mieściły się w przedziale 36,9–39,8 mg NO₃/l.

Na pozostałych OSN, podobnie jak w latach poprzednich, nie stwierdzono zagrożenia zanieczyszczeniem ani zanieczyszczenia wód azotanami.